

HAFTALIK DEĞERLENDİRME

07-13 Ocak 2019

Önümüzdeki hafta öne çıkması beklenen konular ve ön değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

➤ **(İÇ POLİTİKA)**

- Mart 2019 yerel seçim süreci 01 Ocak itibariyle başladı. Partiler adaylarını açıklamaya devam ediyor. İçinde bulunduğumuz haftanın sonuna doğru adayların önemli bölümünün açıklanmış olacağı bekleniyor.
- TBMM Başkanı Yıldırım'ın AKP İstanbul belediye başka adayı olarak açıklanması Anayasa ihlali olduğu tartışması devam edecek. atmosferi yayılıyor. AKP ile MHP'nin yeniden ittifak konusunda anlaşması gündemde üst sıralarda kalmaya devam edecek.
- Cumhur ittifakının diğer partileri terör yapılarıyla işbirliği yapmakla suçlamaya devam etmesi bekleniyor.
- İktidarın FETÖ ile mücadelede samimi olmadığı, yaptığı atamalar ve ihalelerde halen FETÖ bağlantısı olduğu şüpheleri yoğun olan kişi ve firmalara öncelik vermesi kaygıları artırmaktadır. Bu durum siyasetin gündeminde yer almaya devam edecektir.
- Türkiye'nin Suriye'de yapması beklenen operasyonlar iç politikanın ana gündem maddelerinden olacaktır.
- İktidarın Varlık Fonu ve devlet bankaları üzerinden dağıttığı kredi ve kurtarma operasyonları muhalefetin gündeminde olacaktır. Son olarak Ziraat Bankasının esas kuruluş amacı olan üreticileri bir kenara itip futbol kulüplerinin borçlarını kurtarma girişimi bu tartışmaları iyice alevlendirecektir.
- Suriyeli sığınmacılar konusunda bugüne kadar sessiz kalan iktidarın son birkaç haftadır muhalefetin eleştirilerine yanıt vererek konun iç politika gündemine girmesinin de önünü açmıştır. Ülkenin değişik bölgelerinde meydana gelen olaylar giderek artan bir şekilde gündemde olacaktır.
- Ekonomik kriz bütün hızıyla vatandaşın gündemine girmiştir. Muhalefet partileri de bu konuyu seçim sürecinde daha fazla gündeme getirecektir.
- Naylon poşetlerin 25 kuruş ücretle satılması iç siyasetin polemiklerinden biri olmaya devam edecektir.

- **(ABD'nin SURİYE'den ÇEKİLMESİ)** Türkiye'de iç politikada da konuşulacak bu konu içinde bulunduğumuz haftanın en hararetli dış politika konusu olmaya devam edecektir.
- 23 Aralık 2018'de Trump'ın Suriye'den Amerikan askerlerini hızlı ve tam bir şekilde çekecek kararı aldığı duyurulduğundan sonra geçen 2 hafta sonunda ABD'nin önü açık bir şekilde herhangi bir takvimi olmayan ağır ve koordineli bir çekilme yapacağı hatta Türkiye'nin YPG'ye operasyon yapmama garantisi verme şartına bağlandığı ortaya çıktı.
- Trump'ın ulusal güvenlik danışmanı, Suriye özel temsilcisi, genelkurmay başkanı 07-08 Ocak'ta Türkiye'de olacaklar ve ABD'nin çekilmesini görüşecekler. Türkiye'den önce İsrail'e uğrayan ABD heyetinin orada yaptığı açıklamalar Türk iç siyasetini de hareketlendirecek. Çünkü ABD'nin Türkiye'ye IŞİD'e karşı operasyon izni vermek için YPG'ye karşı operasyon yapmamak üzere yazılı anlaşma arayışında olduğu bildirildi.
- Bu görüşmelerle birlikte özellikle ABD Dışişleri bakanının Türklerin Kürtleri boğazlamasına izin vermeyeceğiz açıklaması da gündemde kalmaya devam edecektir.
- **(İDLİB)** Suriye'de İdlib mutabakatı çerçevesinde oluşturulan tampon bölgede ve civarında HTŞ-Nusra gruplarının taciz atışlarına Suriye ordusunun ve hatta Rus ordusunun karşılık verdiği görülüyor. Bu karşılıklı ateşlerde her iki tarafın da zayıatları var.
- Bunun haricinde HTŞ/nusra ile diğer silahlı gruplar arasında son 2 haftadır yaşanan çatışmalar İdlib geneline yayıldı. Çatışmalarda HTŞ'nin başta Nureddin Zengi grubu olmak üzere Türkiye'nin desteklediği gruplara önemli zayıatlar verdirdiği, söz konusu grupların bazılarının teslim olduğu bazılarının ise Afrin'e kaçtığı bildiriliyor. Bu durum İdlib genelindeki HTŞ kontrolünü genişlettiği gibi İdlib ile Afrin arasındaki bağlantının da HTŞ/Nusra'ya geçtiği görülüyor.
- Türkiye'de ve uluslararası arenada Fırat'ın doğusu konuşulurken İdlib'in Suriye gündeminde bir anda ön sıralara çıkma olasılığı, orada yeni bir çatışma sürecinin alevlenebileceği tehlikesini artırmaktadır.
- Suriye ve Rusya'nın HTŞ/Nusra'ya yönelik başlatabileceği geniş çaplı operasyonlar Türkiye'ye yönelik göç ve bunların arasına karışacak terörist sızmaları tehlikesini de beraberinde getirecektir. Siyasette bu konu hassasiyetle ve dikkatle gündeme getirilmelidir.
- **(DOĞU AKDENİZ - EGE, MEB ve 12 MİL)** Doğu Akdeniz'de (Antalya ve Mersin açıkları) ile Türkiye'nin araştırma ve sondaj faaliyetleri Barbaros ve Fatih gemileriyle 2019 Mart ayına kadar devam edecektir.
- Rum tarafı da 15 Kasım'dan itibaren Kıbrıs'ın güneybatısındaki sahalarda Amerikan Exxon Mobil şirketine havale ettiği sondaj faaliyetlerine başlamıştır.

- ABD'nin Rum-Yunan ikilisinin Ege ve Doğu Akdeniz'de bir bölgesel ittifak kurmasını organize ettiği görülmeli ve gündemde tutulmalıdır. ABD-yunanistan askeri ilişkileri yakından takip edilmeli ve siyasetçiler tarafından mutlaka gündemde tutulmalıdır.
- Nitekim Volos'ta Yunanistan-ABD ortak tatbikatı başlamıştır. Yunan basınında yer alan haberlerde 06 -12 ocak 2019 tarihleri arasında Volos'ta Büyük İskender tatbikatının gerçekleştirileceği, bahse konu tatbikata 300 ABD deniz piyadesi, USS Arlington fırkateyni ve Yunanistan'dan 32.deniz piyade tugayı personelinin katılacağı, tatbikatın amacının iki ülke arasındaki güvenlik konularındaki işbirliğinin artırılması olduğu ifadeleri yer almıştır.
- **(YPG-PKK AYIRIMI ve FIRAT'ın DOĞUSU)** Konunun detayları ve gerçekleri iktidar tarafından halka anlatılmamaktadır. İç politikaya yönelik kullanıldığı değerlendirilmektedir. Çünkü ABD tarafından gelen açıklamalar Türkiye'nin ABD oyun planlarına zımni de olsa ikna olduğu yönündedir. Bu konu yakından takip edilmeli ve siyasetin gündeminde tutulmalıdır.
- **(ABD'NİN ORTADOĞU PLANI)** ABD Dışişleri Bakanı Pompeo'nun Arap ülkeleri gündemi yoğun. Bu hafta dikkatle izlenmesi gereken bir ziyaret programı var. Çünkü Türkiye'yi de ilgilendiren hatta Türkiye karşıtı mesaj ve oluşumların çıkabileceği bir ziyaret olarak görülüyor.
- Pompeo'nun 8-15 Ocak tarihleri arasında sekiz Arap ülkesini kapsayan Ortadoğu turunda Amerikan askerlerinin Suriye'den çekilmesi, Yemen'deki iç savaş ve Suudi Arabistan ile Katar arasındaki diplomatik gerginlik konularında temaslarda bulunması bekleniyor.
- Pompeo'nun temaslari sırasında Suudi Arabistan ile Katar arasında 2017 yılının Haziran ayından beri devam eden diplomatik ihtilafın sonlandırılması ve Körfezi İşbirliği Teşkilatı'nda birlik halinde hareket edilmesi çağrısı yapması da bekleniyor.
- Arap NATO'su olarak anılan Arap güçlerinden oluşan ortak birliklerin Suriye'de konuşlandırılmasının şu aşamada gündemde olmadığı ancak Arap NATO'su konusunun Pompeo'nun Ortadoğu temaslariında da gündeme gelmesi bekleniyor. ABD, ortak askeri güç planına dahil olan her ülkenin güçlü katkı yapmasını umuyor.
- **(VENEZUELLA'da İKTİDAR KRİZİ)** Venezuela'da ABD destekli Ulusal Meclis, Devlet Başkanı Nicolas Maduro'yu 'yasa dışı' ilan etmesiyle ülkedeki iktidar krizi zirve yapmış gözüküyor. 10 Ocak öncesi ve sonrasında dikkatle izlenmesi gereken bir kriz.
- Venezuela'da yaptırım gücü olmayan, muhaliflerin kontrolündeki Ulusal Meclis Cumartesi günü Devlet Başkanı Nicolas Maduro'yu 'yasa dışı' ilan etti ve orduya da 'demokrasinin yeniden inşası için destek' çağrısında bulundu. Venezuelalı bazı yetkili ve kurumlara yaptırım uygulayan ABD ise, Ulusal Meclisi 'ülkede demokrasiyle seçilen tek meşru kurum' olarak görüyor. Yeni yasama döneminde yemin ederek göreve başlayan meclisin yeni başkanı Juan Guaido

"Biz, Nicolas Maduro'nun gayri meşru olduğunu yeniden dile getiriyoruz. 10 Ocak'tan itibaren, devlet başkanlığını ele geçireceğiz, netice itibariyle bu Ulusal Meclis, halkın tek meşru temsilcisidir" dedi. Ekonomik krizin derinleştiği Venezuela'nın Devlet Başkanı Maduro ise 10 Ocak'ta yemin ederek başkanlığının ikinci altı yıllık dönemine başlayacak. Venezuela'da 20 Mayıs'ta yapılan seçimleri çoğu muhalif parti boykot etmiş, uluslararası toplum ise seçimlerin meşruiyetine dair eleştirilerini dile getirmişti.

- **(BREXİT ANLAŞMASI)** İngiltere'nin AB'den ayrılması ilişkin sürüncemede olan konu bu hafta içinde gündemde olmaya devam edecek. Çünkü 15 veya 16 Ocak'ta İngiliz parlamentosunda AB ile yapılan Brexit anlaşmasının oylaması yapılacak. Anlaşmanın yeterli oy alamaması halinde yani onaylanması durumunda AB-İngiltere ilişkilerinde ve İngiliz iç politikasında yeni krizler yaşanabilir. İngiltere'de ikinci bir Brexit referandumu gündemde ilk sıralarda yer alıyor. Bu hafta içindeki pazarlıklar yeni gelişmelere yol açabilir.